

اتوبوس دیابت: فواید و مشکلات: نامه به سردبیر

Diabetes bus: benefits and difficulties: letters to the editor

سردبیر محترم

داده‌ها از فرم انجام مراحل به دفتر ثبت نهایی انتقال و بسته‌های آموزشی لازم تحویل افراد شده و کار پایان می‌پذیرد.

چنین فرآیندی در پیشگیری و کنترل دیابت و افزایش آگاهی در مردم بسیار جالب توجه بوده و می‌تواند زمینه افزایش آگاهی برای تمام اقشار جامعه را فراهم آورد اما چنین روندی را می‌توان از طریق فرآیندهای زیر با کیفیت‌تر ارایه داد تا مردم نیز از این روش استقبال بهتری نمایند. در این روش برای اندازه‌گیری قندخون و فشارخون افراد باید مدت زمانی را منتظر بمانند و بسته به شلوغی مجبور به ایستادن هستند، بنابراین روی قندخون و فشارخون تاثیر گذاشته و آن‌ها را مخدوش می‌کند، بنابراین لازم است شرایطی را برای نشستن افراد و یا از پیش محل حضور اتوبوس دیابت به مردم آگاهی داده شود و توسط پذیرش تعداد مشخصی نام‌نویسی شوند تا افراد ناشتا حضور یابند و ازدحام جمعیت نیز نباشد، همچنین از آنجا که در اتوبوس اندازه‌گیری قندخون توسط دستگاه گلوکومتر انجام می‌گیرد بهتر است تا موارد مشکوک برای اندازه‌گیری‌های بیشتر به آزمایشگاه فرستاده شود تا اندازه‌گیری دقیق‌تر انجام شده و همچنین پرونده آن‌ها به مرکز جامع سلامت در نزدیک‌ترین محل زندگی فرد ارجاع شود تا مراقبت‌های جامع‌تر نیز اعمال گردند.

مریم عسکری^۱، مسعود محمدی^{۲*}

۱- گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۲- گروه پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.

* نویسنده مسئول: کرمانشاه، بلوار شهید شیروزی، خیابان دانشگاه، دانشکده پزشکی، گروه پزشکی اجتماعی.
E-mail: masoud.mohammadi1989@yahoo.com   تلفن: ۰۸۳-۳۴۲۷۶۶۱۸

دیابت نوع دو یکی از اختلالات متابولیکی تهدیدکننده زندگی بوده و تخمین زده شده است که حدود چهار میلیون بزرگسال در ایران دارای دیابت نوع دو در سال ۲۰۱۴ بوده‌اند و عمده‌ترین مشکل بیماران دیابتی که پیشگیری و کنترل این بیماری را با مشکل مواجه کرده عدم آگاهی و توجه به بیماری می‌باشد.^{۱،۲} بنابراین لازم است در زمینه افزایش آگاهی افراد جامعه به‌ویژه افراد مبتلا اقدامات عملی صورت گیرد، همان‌طور که گزارش شد آمار و وضعیت بیماری دیابت در کشور در مقالات متعدد گزارش شده است^{۳،۴} اما نتایج آن مورد توجه سیاست‌گذاران سلامت قرار نگرفته است. یکی از اقدامات قابل توجه در زمینه پیشگیری، کنترل و آگاه‌سازی مردم تهیه اتوبوس‌های دیابت می‌باشد، که در استان‌ها و شهرهای کشور مورد استفاده قرار گرفته و می‌تواند در ارگان‌های دولتی و خصوصی، اماکن عمومی، پارک‌ها، محلات برنامه غربالگری و آموزش دیابت را انجام دهد.

در اتوبوس دیابت که به‌صورت یک مرکز مشاوره طراحی شده است، روند ارایه خدمات در پنج ایستگاه شامل انجام می‌گیرد. ایستگاه اول ثبت داده‌های اولیه شامل نام و نام‌خانوادگی، کد ملی، سن، جنس، اندازه‌گیری قد و وزن می‌باشد. در ایستگاه دوم از هر فرد سوالات کوتاهی درباره سابقه ابتلا به بیماری‌ها و سابقه خانوادگی پرسیده شده و فشارخون هم گرفته می‌شود. در ایستگاه سوم شاخص توده بدنی محاسبه و تست قندخون توسط گلوکومتر انجام می‌گردد و سوالات کوتاهی درباره عادات غذایی از افراد پرسیده و توصیه‌های تغذیه‌ای توسط کارشناس به افراد داده می‌شود. در ایستگاه چهارم و با توجه به داده‌های گرفته‌شده معاینات خاص توسط پزشک انجام شده و در ایستگاه پنجم

References

1. Li X, Song F, Jiang H, Zhang M, Lin J, Bao W, et al. A genetic variation in the fat mass- and obesity-associated gene is associated with obesity and newly diagnosed type 2 diabetes in a Chinese population. *Diabetes Metab Res Rev* 2010;26(2):128-32.
2. Esteghamati A, Gouya MM, Abbasi M, Delavari A, Alikhani S, Alae-dini F, et al. Prevalence of diabetes and impaired fasting glucose in the adult population of Iran: National Survey of Risk Factors for Non-Communicable Diseases of Iran. *Diabetes Care* 2008;31(1):96-8.
3. Solimani Z, Barati H, Mozafari Join A, Ershadi Moqadam H, Mohammadi M. The quality of life of patients with diabetes from the City of Sabzevar during year 2016. *Mil Car Sci* 2017;3(4):264-71.
4. Ershadi Moqadam H, Barati H, Solimani Z, Mohammadi M. Evaluating the risk factors of type ii diabetes in Sabzevar. *Paramed Sci Mil Health* 2017;12(1):24-31.